

ערכות כרזות לבתי ספר ולגופים ציבוריים

עברית – שפה שמחברת אותנו

לרגל יום העברית שמצוין היום, האקדמיה ללשון העברית והמועצה הציונית בישראל מציגות מיזם מיוחד של מילים שנותנות קול ומשמעות לתקופה.

את מיזם המילים "עברית – שפה שמחברת אותנו" מלווה ערכת כרזות בהוצאת האקדמיה ללשון העברית והמועצה הציונית בישראל.

את המילים בחרו עשרים נשים וגברים – אם ששכלה את בנה הלוחם, אימהות שילדיהן נחטפו, שוטרות שלחמה בשדרות, בני נוער מפונים מהדרום ומהצפון, תושבי העוטף, לוחמי צה"ל, אישי ציבור, רופאים ומתנדבים – כולם הפנים היפות של ישראל.

בערכה עשרים כרזות מעוצבות (גודל A3) המציגות את המילים שנבחרו ואת הנימוקים שנתנו להן משתתפי המיזם. בכל כרזה איור מקורי המזמין להרהור נוסף על משמעות. הערכה מיועדת לבתי ספר ולגופים ציבוריים.

המילים שנבחרו והנימוקים הנלווים להן משקפים רגשות אישיים עזים ותחושות חברתיות ולאומיות. ביחד התקבל פסיפס של מילים שמציע התבוננות על האופן שבו נגעו אירועי המלחמה בכל מי שמדינת ישראל, תושביה וחייליה יקרים לליבו – בכל אחד מאיתנו.

המילים בכרזות: אהבה, אור, אחדות, אמונה, באר, בית, זהות, חיים, ישראליות, כיסופים, מולדת, משפחתיות, רוח, ריחוק, רעות, רפת, שותפות, שליחות ותושייה.

ערכת הכרזות נמסרת חינם.
(תשלום עבור דמי משלוח בלבד.)

לעיון במיזם המיוחד לרגל יום העברית תשפ"ד

להזמנת ערכת הכרזות

עוד פעילויות, מערכי שיעור, חידונים והפעלות בעמוד המיוחד ליום העברית תשפ"ד

מאוצרות הארכיון: האם כל אחד יכול לחדש מילים?

איך עוד תוכלו לציין את יום העברית תשפ"ד?

א. מלחמה	ב. מחלה ורפואה
בתרם	פנימיה
תרגולת	מכרואה
תקרין	לפפה
מטיבין	צאר
תחמישית	קצרת
צפרה	תקלת
אותת	יגרת
נוטר	תקפסה
נפיר	גרב
הזקקה	אגרת
הזעיק	תקלת
צמיג	אלוקה
בלם	שנית
נהג	אפרין
מוקש	תקרת
	שפחל
	barykady
	manewry
	zmechanizowany
	uzbrojenie
	syrena
	sygnalizować
	policjant posiłkowy
	שומר עזר, ח"ת אקטואלי במחיר- מות החמישית באיך.
	alarm
	zaalarmować
	opony
	hamulec
	szofer
	mina
	internat
	sanatorium
	kompres
	כרוך לפפה לצואר
	astma
	gruźlica
	favus
	jaglica
	świerzb
	chrypka
	koklusz
	nosze
	szkarlatyna
	szkorbut
	wentylator
	termos

"אם כל איש ואיש יחדש חידושים על דעת עצמו ויפרסמם להפצה בעם, הרי יותר משהוא מועיל להשלטת לשוננו הוא מכשיל את הרבים ומסרס את הלשון."

בארכיון שלנו מצאנו תכתובת מרתקת משנת 1937 בין ועד הלשון ובין אנשי רשת "תרבות". בכתב העת "תנועתנו" של הרשת שראה אור בעיר לבוב פורסמו רשימות של מילים עבריות "בלתי רגילות, מהן חדשות ומהן ישנות שנועדו לשימוש חדש ידוע", כדי "להזכיר ליודעים ולהרגיל את אשר אינם רגילים בהם".

נראה שיש ברשימה כמה חידושים שזה להם הפרסום הראשון: **תרגולת**, **אותת** (במונחי ועד הלשון אֶתֶת), **מחירון**, **שמרחום** (תרמוס). לצידם יש חידושים שהמזל לא שיחק להם: **מפקן** (=יצואן), **לפפה** ("קומפרס"), לכריכה סביב הצוואר), **טְהָרוֹחַ** (ונטילטור). עוד ברשימה מילים מחודשות שאפשר למצוא במילונים ובעיתונים שקדמו לפרסום זה.

ומה היו מילות המריבה בין ועד הלשון העברית לכתב העת 'תנועתנו'?

פרסום חדש במדור מאוצרות הארכיון

- **מפגש בבית האקדמיה** – נותרו כרטיסים אחרונים בהחלט למפגש הצהריים שנקיים ביום שישי הקרוב (12:30–14:00) ובמרכז שיחה עם המשוררת **אגי משעול** על כתיבה ועל יצירה בימים של כאב ועל החסד והנחמה שהשירה מציעה לקוראיה.

לפרטים נוספים ולרכישת כרטיסים

- **חידון אליפות העברית** – אלפים כבר ניסו את כוחם בחידון הידע המאתגר בעברית בכל תחומי הלשון – מה איתך? בשבוע הבא יוכתרו חמשת אלופי העברית.

להשתתפות בחידון

- **תחיית העברית** – אנו מציעים למורים ולתלמידים פעילות מקוונת מאתגרת בקבוצות. **למשחק**

- **אולימפיאדת הלשון העברית לבני הנוער** – האולימפיאדה מיועדת לתלמידי כיתות ז'–י"ב, והיא מציעה אתגרי לשון מגוונים: פיענוח צפנים, פירושי מילים, ניבים ועוד. **לכל הפרטים ולהרשמה**

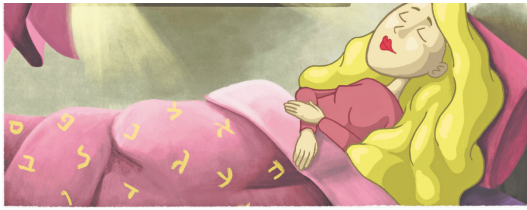
העברית ברשות הרבים

חידוש הדיבור העברי

"וכבר נהייתה הלשון העברית לא בלבד בדיבור, אלא גם במחשבה, ואני מחשב בעברית ביום ובלילה, בהקיץ ובחלום,

"מיום שהתעוררה היפהפייה הנמה הזאת, שאנו קוראים לה הלשון העברית, מן התרדמה שהייתה שרויה בה קרוב לאלפיים שנה, ויצאה אל בין הבריות, עברו עליה גלגולים רבים. בתחילה התהלכה מנומנמת, קצת פלגמטית, מגמגמת ולא בטוחה בעצמה, אחר כך, משהתרגלה למגע עם הסובבים אותה, נעשתה מנומסת מאוד, זהירה, ולבשה שמלות נאות שיצאו מן האופנה; עברו כמה שנים ונעשתה חופשית בתנועותיה, שובבה ועליזה, כל רואיה שמחו בה; ובעשורי השנים האחרונים היא כבר משולחת רסן, כמעט משתוללת, ולעיתים קרובות משרכת דרכה לסמטאות שפיתויים מסוכנים קורצים בהן." (אהרן מגד)

דברים אלו הם חלק מנאום שנשא הסופר וחבר האקדמיה אהרן מגד ע"ה באירוע חגיגי בבית נשיא המדינה עזר ויצמן במלאת 40 שנה להיווסדה של האקדמיה ללשון העברית (תשנ"ד, 1994).

מגד מדמה בדבריו את העברית ליפהפייה שהתעוררה מתרדמתה. בהמשך הדברים הוא תיאר את פועלה של האקדמיה בחידוש המילים.

לקריאת הנאום שפורסם בכתב העת לשוננו לעם.

"כמו שהיהודים אינם יכולים להיות עם חי באמת אלא בשובם לארץ האבות, כן אינם יכולים להיות עם חי אלא בשובם ללשון האבות ולהשתמש בה לא בלבד בספר, בדברים שבקדשה או שבחכמה בלבד... אלא דוקא בדבור פה, מגדולם ועד קטנם, נשים וטף, בחור ובתולה, בכל עניני החיים, ובכל שעות היום והלילה, ככל הגוים, גוי גוי בלשונו." (אליעזר בן-יהודה)

בחוברת "לקט תעודות" – שהוציאה האקדמיה ללשון העברית בשנת תש"ל (1970) במלאת שמונים שנה להקמת החברה "שפה ברורה" (תר"ן-1889) – מובא מבחר מן התעודות החשובות לתולדות חידוש הדיבור העברי. באסופה מסמכים ומזכרים ומבחר מדבריהם של חלוצי העברית: בן-יהודה, י"מ פינס, אחד העם, י"ח ברנר, נחמה פוחצ'בסקה, דוד ילין, ח"נ ביאליק, ש' טשרניחובסקי ועוד.

בשנת השבעים לאקדמיה ללשון העברית אנו חוזרים לפרסום המעניין הזה ומציעים לכם לעיין בלקט התעודות מעורר ההשראה לכל אוהבי העברית – כאן.

לרגל יום העברית תוכלו לרכוש את לקט התעודות במחיר מיוחד בחנות הספרים – לרכישה

תמיכה באקדמיה

שאלה בעברית

חנות הספרים

אם נתקלתם בבעיות תצוגה לחצו כאן לצפייה בדפדפן

להתראות באיגרת הבאה!

להסרה מרשימת התפוצה לחצו כאן | ניהול הרשמות | תמיכה באקדמיה | Subscribe to English Newsletter

האקדמיה ללשון העברית, קריית האוניברסיטה, גבעת רם, ת"ד 90004, ירושלים 9190401

